

Diweddariad Chwarterol Ystadegau Cymru Rhagfyr 2018

Dyma'r diweddaraf mewn cyfres o ddiweddariadau chwarterol i ddefnyddwyr ystadegau o Gymru ar ein datblygiadau, ein hymgyngoriadau a'n cynlluniau diweddaraf.

Ceir rhestr lawn o'n cyhoeddiadau mwyaf diweddar [ar ein calendr cyhoeddiadau](#)

Yr Economi a'r Farchnad Lafur

Mae'r ONS wedi cyhoeddi ei amcangyfrifon cyntaf erioed o [werth economaidd darpariaeth gofal plant di-dâl](#) (Saesneg yn unig) yng Nghymru. Mae dadansoddiad manylach ar gael mewn bwletin dilynol, sydd hefyd yn cynnwys amcangyfrifon o [werth pob math o waith di-dâl](#) (Saesneg yn unig). Yn ogystal â'r diweddariadau rheolaidd i'n [hystadegau economaidd allweddol](#), mae diweddariadau diweddar eraill yn cynnwys ystadegau ar [ddemograffeg busnes](#), [gwariant ar ymchwil a datblygu](#), [cyflogaeth gweithle](#), [enillion](#), [allforion Cymreig](#), [proffiliau rhanbarthol marchnad lafur ac economaidd](#) a'r dangosyddion allbynnau tymor byr ar gyfer [gwasanaethau'r farchnad](#) a [chynhyrchu ac adeiladu](#).

Addysg

Rydym newydd gyhoeddi tri o'n datganiadau ystadegol blynyddol mewn fformat newydd gyda'r nod o wneud yr wybodaeth allweddol yn fwy hygyrch a pherthnasol i ddefnyddwyr. Y datganiadau yma ydy [Gwaharddiadau parhaol a chyfnod penodol o ysgolion](#), [Canlyniadau arholiadau 2018](#) ac [Absenoldeb o ysgolion uwchradd](#). Rydym yn croesawu adborth ar y fformatau newydd yma. Eleni roeddem wedi cyhoeddi [cyraeddiadau a'r hawl i brydau am ddim](#) ar gyfer y Cyfnod Sylfaen a Chyfnodau Allweddol 2/3 ym mis Tachwedd, fis yn gynharach na'r arfer. I gael rhagor o wybodaeth neu i ddarparu unrhyw adborth, cysylltwch â ni yn ystadegau.ysgolion@llyw.cymru

Yr Amgylchedd a Thai

Arolwg o Gyflwr Tai yng Nghymru (WHCS)

Ar 6 Rhagfyr 2018 fe gyhoeddwyd y canlyniadau cenedlaethol cyntaf o [Arolwg Cyflwr Tai Cymru \(ACTC\) 2017-18](#). Roedd y datganiad yn canolbwyntio ar nodweddion stoc tai a cyflwr tai. Fe wnaethom weithio gyda'r Swyddfa Rheoleiddio Ystadegau er mwyn sicrhau cyhoeddi'r datganiad fel Ystadegau Gwladol.

Cyhoeddwyd hefyd dangosydd canlyniadau hawdd i'w ddefnyddio sy'n galluogi defnyddwyr i archwilio'r canlyniadau ar ystod o bynciau. Mae'r dangosydd ar y foment ond yn cynnwys y prif ystadegau sydd yn y Datganiad Cyntaf, ond fe fydd yn cael ei ehangu wrth i ni wneud mwy o ddadansoddi. I'r rheini sydd â ddiddordeb yn sut y casglwyd y wybodaeth arolwg mae adroddiad ansawdd ac adroddiad technegol gryno ar [wefan ACTC](#).

Fe fydd set ddata (heb ei ddatgelu) o Arolwg Cyflwr Tai Cymru ar gael ar [Archif Data'r DU](#) cyn hir, gyda data mwy manwl ar gael o'r [Tîm ACTC](#), o dan trwydded arbennig. Nawr bod y canlyniadau pennawd wedi cael eu cyhoeddi, byddwn yn gweithio ar ddadansoddiadau mwy manwl pwnc penodol (ar lefel cenedlaethol). Gallwch canfod mwy o wybodaeth am y cyhoeddiadau a gynlluniwyd ar [wefan ACTC](#). Byddwn hefyd yn edrych ar fodelu amcangyfrifon lefel is.

Fe fydd amcangyfrifon pennawd Tlodi Tanwydd ar gael ym mis Ebrill 2019, gyda adroddiad mwy manwl i'w ddilyn yn yr haf.

Adnodd Dadansoddi'r Stoc Dai i Gymru (HSAR)

Mae fersiwn profi cysyniad cychwynnol yr HSAR bellach ar gael a thynnwyd yr ystadegau enghreifftiol cyntaf. Mae'r system fewnol ar gyfer profi yn cynnwys Tystysgrifau Perfformiad Ynni (EPC), Rhentu Doeth Cymru, data'r Gofrestrfa Tir a Swyddogion Rhenti ynghyd â data gan awdurdod lleol Powys a Trivallis, un o landlordiaid cymdeithasol cofrestredig mwyaf Cymru.

Mae gwaith ar ADSD wedi cael ei raddio yn ôl dros dro wrth i ffocws y tîm symud i gyfeiriad dadansoddiad canlyniadau'r Arolwg o Gyflwr Tai yng Nghymru ond bydd y gwaith yn ailgychwyn yn y flwyddyn newydd.

Allbynnau Ystadegol ar Dai

Cafodd datganiadau blynyddol a oedd yn edrych ar Safon Ansawdd Tai Cymru ar 31 Mawrth 2018 a Darpariaeth Tai Fforddiadwy yng Nghymru, 2017-18 eu cyhoeddi ym mis Hydref 2018. Bydd datganiad blynyddol ar Beryglon Tai a Thrwyddedau, 2017-18 yn cael ei gyhoeddi ar 18 Rhagfyr 2018. [Mae pob datganiad ar gael ar-lein](#)

Digartrefedd

Cynhaliwyd y drefn genedlaethol flynyddol o gyfri'r nifer sy'n cysgu ar y stryd ddechrau mis Tachwedd 2018 a chaiff y canlyniadau eu cyhoeddi ar 5 Chwefror 2019.

Grŵp Ystadegau Tai Traws-lywodraethol (CGHSG)

Cyfarfu'r grŵp ddiwethaf ar 10 Medi 2018 a chyhoeddwyd [blog yn trafod gwaith y grŵp](#) (Saesneg yn unig) ar wefan Gwasanaeth Ystadegol y Llywodraeth ar 26 Medi 2018.

Cyhoeddwyd [Cynllun gweithredu CGHSG](#) (Saesneg yn unig) a fydd yn cael ei ddiweddarau o bryd i'w gilydd. Caiff yr adroddiad pwnc cyntaf a gynhyrchir ar y cyd gan y grŵp sy'n edrych ar y sector rhentu preifat ei gyhoeddi ym mis Ionawr 2019.

Amcangyfrifon Angen a Galw am Dai

Cyhoeddodd y Gweinidog dros Dai ac Adfywio [ddatganiad ysgrifenedig](#) yn ddiweddar yn datgan y penderfyniad i gynhyrchu diweddariadau ynghylch amcangyfrifon o'r angen a'r galw am dai yng Nghymru. Bydd Llywodraeth Cymru yn mabwysiadu'r teclyn angen a galw am dai a ddatblygwyd gan Lywodraeth yr Alban gyda swyddogion o Gymru a'r Alban yn cydweithio'n agos. Mae dulliau sydd wedi cael eu dilyn mewn manau eraill yn y DU hefyd wedi cael eu hystyried ond y dull hwn fydd y ffordd orau o ddiwallu gofynion Llywodraeth y DU ar gyfer amcangyfrifon diweddar. Yn ogystal â'r datganiad ysgrifenedig, cyhoeddodd y Prif Ystadegydd [flog](#) a oedd yn egluro cynlluniau Llywodraeth Cymru i'r dyfodol o ran Amcangyfrifon Angen a Galw am Dai. Caiff y canlyniadau cyntaf eu cyhoeddi yn gynnar yn 2019 a byddant yn amcangyfrifon cyffredinol o angen

o ran tai ychwanegol ar lefel genedlaethol a rhanbarthol. Caiff yr amcangyfrifon wedi'u dadansoddi yn ôl deiliadaeth eu cyhoeddi yn ystod Gwanwyn 2019.

Iechyd

Ystadegau Gwasanaethau Cymdeithasol

Cyhoeddwyd amrywiaeth o [ystadegau gwasanaethau cymdeithasol](#) yn ystod y chwarter yma. Mae problemau'n dal i fodoli gydag ansawdd y data sy'n golygu nad oes rhywfaint o wybodaeth ar gael ar lefel awdurdod lleol ac nid oedd rhai wedi gallu cyflwyno data. Mae'r datganiadau ystadegol yn darparu rhagor o wybodaeth.

Offeryn rhyngweithiol ystadegau iechyd a gofal

Er mwyn helpu defnyddwyr i ddod o hyd i ystadegau iechyd a gofal, cynhyrchwyd [offeryn rhyngweithiol](#). Mae'r offeryn yn rhoi'r datganiadau cyfredol a blaenorol ac maen nhw'n edrych ar amrywiaeth eang o bynciau sy'n ymwneud ag iechyd a gofal yng Nghymru. Mae'n bosibl chwilio yn ôl pwnc, yn ôl sefydliad, daearyddiaeth neu allweddair. Mae'n dal i gael ei ddatblygu a bydden ni'n falch o gael adborth arno.

[I gael rhagor o wybodaeth cysylltwch â ni](#)

Arolwg Cenedlaethol

Mae rhestr lawn o'r bwletinâu sydd wedi cael eu cyhoeddi a'r rhai sydd ar y gweill ar gael ar [wefan yr Arolwg Cenedlaethol](#).

Rydym ni nawr yn llunio fersiwn terfynol yr holiadur ar gyfer 2019-20. Mae modd gweld y cwestiynau y cytunwyd eisoes i'w cynnwys ar ein [chwiliwr cwestiynau](#).

Mae rhagor o wybodaeth ar gael ar [Wefan yr Arolwg Cenedlaethol](#) neu [cysylltwch â ni](#).

Cyfiawnder Cymdeithasol a Chydraddoldeb

Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC)

Mae Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru yn enwi'r ardaloedd bach mwyaf difreintiedig yng Nghymru a bydd yn cael ei ddiweddarau yn 2019 (cafodd hyn ei wneud ddiwethaf yn 2014).

Mae wyth parth yn MALIC: Incwm, Cyflogaeth, Iechyd, Addysg, Tai, Mynediad at Wasanaethau, Diogelwch Cymunedol a'r Amgylchedd Ffisegol. Mae gan y mynegai amrywiaeth o ddibenion gan gynnwys, ond nid dim ond rhain, targedu polisiâu ac adnoddau, llunio proffiliau o ardaloedd ac edrych ar effaith amddifadedd ar ganlyniadau amrywiol (ee anghydraddoldebau iechyd).

Bydd [ymgyngoriad](#) ynghylch y dangosyddion sy'n cael eu cynnig ar gyfer MALIC 2019 yn dod i ben ddydd Llun 17 Rhagfyr, felly anfonwch eich ymatebion nawr!

[Mae rhagor o wybodaeth am MALIC ar gael ar-lein](#)

Ystadegau Diogelwch Cymunedol

Cafodd dau adroddiad manwl ar danau yng Nghymru yn 2017-18 eu cyhoeddi'r hydref yma, a oedd yn darparu gwybodaeth am y math o dân, yr anafusion, y difrod a'r ffynhonnell:

- [Adroddiad ar danau glaswelltir](#) blynyddol yng Nghymru ym mis Hydref.
- [Adroddiad ar danau bwriadol](#) bob dwy flynedd yng Nghymru ym mis Tachwedd.

[Anfonwch eich adborth atom, neu ofyn rhagor o gwestiynau](#)

Trafnidiaeth

Damweiniau Ffyrdd wedi'u Cofnodi gan yr Heddlu

Roeddem wedi cyhoeddi [dangosfwrdd rhyngweithiol ar ystadegau damweiniau ffyrdd yng Nghymru](#). Mae'r dangosfwrdd yn cyflwyno'r data am ddamweiniau ac anafusion drwy ddadansoddiadau daearyddol a demograffig amrywiol.

Mae diweddariadau diweddar eraill yn cynnwys ystadegau ar [draffig ffyrdd](#), [cludo nwyddau ar ffyrdd](#) a [chludiant môr](#).

Llesiant Cymru

Ar 20 Medi 2018 fe wnaethom gyhoeddi [adroddiad Llesiant Cymru 2017-18](#), ynghyd ag adroddiad cryno a oedd yn cyflwyno rhai o'r canfyddiadau allweddol ynghylch [llesiant plant](#).

Yn 2019, yn hytrach na chynhyrchu adroddiad blynyddol cynhwysfawr arall, rydym yn cynnig canolbwyntio ar ddiweddariad byrrach ar y cynnydd yn erbyn y nodau, a'r hyn mae'r data diweddaraf yn ei ddweud wrthym am lesiant Cymru. Mae adroddiad blynyddol llawn yn ymarfer mawr ac rydym yn cynnig cyhoeddi diweddariad llawn a chynhwysfawr bob pedair i bum mlynedd, gan ddilyn amserlen sy'n diwallu anghenion defnyddwyr orau. Darllenwch ragor am ein cynlluniau yn [niweddariad y Prif Ystadegydd](#). [Cysylltwch â ni](#) os oes gennych chi unrhyw adborth ynghylch rhain.

Ar hyn o bryd mae Awdurdod Ystadegau'r Deyrnas Unedig yn asesu i ba raddau mae Llesiant Cymru yn cyrraedd y safonau proffesiynol a osodwyd yn y [Cod Ymarfer ar gyfer Ystadegau](#) (Saesneg yn unig) statudol. Fel rhan o hyn, maen nhw'n gofyn am safbwyntiau defnyddwyr a darpar ddefnyddwyr. Gallwch ddysgu rhagor am yr asesiad, eu hymarfer ymgysylltu â defnyddwyr a sut mae darparu eich safbwyntiau ar eu [gwefan](#) (Saesneg yn unig).

Tudalennau Ystadegau ac Ymchwil Llywodraeth Cymru

Bydd nifer ohonoch chi'n gyfarwydd â'n tudalennau [Ystadegau ac Ymchwil](#) cyfredol. Yn raddol mae gwefan Llywodraeth Cymru yn symud i [blatfform newydd](#), a'n tro ni fydd hi yn y flwyddyn newydd. Rydym wedi bod yn gweithio'n agos gyda'n Tîm Digidol Corfforaethol i ddylunio ac i adeiladau ein tudalennau ystadegau ac ymchwil ar gyfer y platfform newydd. Ni fyddwn yn fyw am sbel, ond cyn i ni symud byddwn yn sicrhau bod ein holl ddefnyddwyr yn cael gwybod drwy gyfryngau cymdeithasol a'r wefan cyfredol. Byddwn yn creu blog am hyn yn nes at yr amser hefyd.

Manylion Cyswilt ar gyfer Ystadegau Llywodraeth Cymru

Ymholiadau cyffredinol yn ymwneud ag ystadegau

E-bost: desg.ystadegau@llyw.cymru Ffôn: 03000 604400

Yn benodol i'r pwnc

<https://llyw.cymru/statistics-and-research/about/contacts-statistics/?lang=cy>

Twitter

<https://twitter.com/ystadegaucymru>

Gwasanaeth newyddion a hysbysiadau e-bost Llywodraeth Cymru

<https://llyw.cymru/news-alerts/?lang=cy>

Ymholiadau gweinyddol

E-bost GweinydduGGD@llyw.cymru